

دستورالعمل اجرای ماده ۲۴ آئین نامه معاملات بورس اوراق بهادار تهران

ماده ۱) موضوع قرارداد حاضر عبارت است از ارائه خدمات کارگزاری از طرف کارگزار به مشتری در چارچوب قوانین و مقررات لازم الاجرا در بازار سرمایه. مادامی که توافق صریحی برخلاف مفاد این قرارداد بین طرفین منعقد نشده باشد یا بر اساس قوانین و مقررات اتخاذ ترتیبات دیگری الزامی نگردد، مفاد این قرارداد تعیین کننده حقوق و تکالیف طرفین بوده بر کلیه توافقات و تعاملات بین کارگزار و مشتری حاکم است. انعقاد این قرارداد مشتری را مکلف نمی‌سازد تا صرفاً از خدمات کارگزار طرف این قرارداد استفاده نماید و استفاده مشتری از خدمات سایر شرکت‌های کارگزاری تأثیری بر نفوذ و اعتبار این قرارداد ندارد.

ماده ۲) این قرارداد از تاریخ امضاء توسط طرفین به مدت نامحدود اعتبار دارد.
ماده ۳) مشتری آدرس پست الکترونیکی خود را جهت ارسال صورتحساب و رمز اینترنتی و سایر موارد در اختیار کارگزاری قرار داده و متعهد می‌شود که حداقل هر 48 ساعت یکبار آن را کنترل نماید.

ماده ۴) کلیه اطلاع رسانی‌های کارگزار به مشتری در خصوص وضعیت اجرای سفارش ارائه شده یا دریافت‌ها یا پرداخت‌های انجام شده فی‌مابین کارگزار و مشتری، از طریق سایت اینترنتی کارگزار انجام می‌شود و مشتری با استفاده از نام کاربری و گذرواژه‌ای که به شماره تلفن همراه و آدرس پست الکترونیکی معرفی شده توسط وی در صدر این قرارداد ارسال می‌گردد، قادر به دسترسی به اطلاعات مزبور خواهد بود. مشتری مکلف است پس از ارائه هر سفارش، واریز یا انتقال وجه به حساب کارگزار یا ارائه درخواست وجه از کارگزار، با مراجعه به سایت اینترنتی کارگزار از وضعیت اجرای سفارش ارائه شده یا دریافت‌ها یا پرداخت‌های انجام شده مطلع شود. در صورتی که کارگزار اطلاعات راجع به اجرای سفارش‌های دریافت شده یا دریافت‌ها یا پرداخت‌های انجام شده را بر روی سایت اینترنتی خود قرار داده باشد، عدم اطلاع مشتری به واسطه عدم مراجعه به سایت اینترنتی کارگزار موجب هیچ‌گونه مسئولیتی برای کارگزار نخواهد بود. در هر حال عدم طرح اعتراض از سوی مشتری ظرف مدت یک هفته از تاریخ درج اطلاعات راجع به اجرای سفارش‌ها یا دریافت‌ها یا پرداخت‌های انجام شده بر روی سایت اینترنتی کارگزار، به منزله تأیید و تنفیذ معاملات یا دریافت‌ها یا پرداخت‌های مذکور است.

تبصره ۱: مسئولیت استفاده و حفاظت از رمز عبور و نام کاربری و نیز مسئولیت انجام هرگونه معامله و ضرر و زیان حاصله که از طریق نام کاربری و یا رمز عبور مشتری صورت می‌گیرد، بر عهده مشتری است.

تبصره ۲: چنانچه مشتری پیامک حاوی نام کاربری و رمز عبور خود را ظرف مدت 3 روز از تاریخ امضای این قرارداد دریافت ننماید، مکلف است مراتب را به کارگزار اعلام کند. عدم اعلام این امر توسط مشتری به کارگزار ظرف موعود یادشده، به منزله وصول پیامک حاوی نام کاربری و رمز عبور به مشتری تلقی خواهد شد.

ماده ۵) مشتری با امضا ذیل این قرارداد اعلام می‌نماید که به قوانین و مقررات حاکم بر بازار سرمایه آگاهی کافی دارد و از دانش کافی در خصوص انواع ابزارها و اوراق بهادار قابل معامله، شیوه‌های ارائه سفارش، نحوه انجام معامله در بازار سرمایه و تعهدات و الزامات ناشی از انجام معاملات برخوردار است و کارگزار هیچ‌گونه تعهدی به اطلاع رسانی و ارائه مشاوره در این خصوص، ندارد. بدیهی است در صورت وارد شدن هرگونه ضرر و زیان به مشتری در نتیجه عدم اطلاع و آگاهی از موارد یادشده، هیچ‌گونه مسئولیتی متوجه کارگزار نخواهد بود.

ماده ۶) تکلیف کارگزار صرفاً اجرای سفارش‌های مشتری در حدود قوانین و مقررات حاکم بر بازار سرمایه است و کارگزار در خصوص نتایج و تبعات مالی یا غیرمالی معاملاتی که به درخواست مشتری و به نام او انجام می‌شود، هیچ‌گونه مسئولیتی ندارد.

ماده ۷) مشتری مکلف است کلیه وجوه را صرفاً به حساب بانکی معرفی شده در سایت اینترنتی کارگزار واریز نماید. چنانچه وجوه توسط مشتری به حساب بانکی دیگری واریز گردد، تمامی تبعات و مسئولیت‌های ناشی از آن تماماً بر عهده مشتری خواهد بود.

ماده ۸) مسئولیت صحت اطلاعات مندرج در صدر این قرارداد تماماً بر عهده مشتری است. همچنین مشتری متعهد می‌گردد در صورت تغییر در هر یک از اطلاعات مندرج در صدر این قرارداد، بلافاصله مراتب را به کارگزار اطلاع دهد.

ماده ۹) مشتری با امضا ذیل این قرارداد تأیید می‌نماید که حساب معرفی شده در مقدمه قرارداد صرفاً به نام وی است و حساب مزبور، مسدود یا راکد نیست.

ماده ۱۰) وجوهی که توسط مشتری به حساب کارگزار واریز می‌شود، در دفاتر کارگزار صرفاً به نام شخص مشتری ثبت می‌گردد. همچنین در صورتی که وجوهی توسط مشتری به حساب کارگزار واریز گردد لیکن هویت شخص واریزکننده مشخص نباشد، کارگزار وجوه مزبور را در حساب مشتری ثبت و اعمال نخواهد نمود و وجوه مزبور تا زمان احراز هویت شخص واریزکننده، در سرفصل حساب واریزی‌های نامشخص ثبت می‌گردد.

ماده ۱۱) مشتری مکلف است پیش از ارائه سفارش خرید، نسبت به تأمین منابع مالی لازم جهت اجرای سفارش اقدام نماید و در صورت عدم تأمین منابع مالی، کارگزار تکلیفی به اجرای سفارش ندارد. در صورتی که پس از اجرای سفارش، مشتری بنا به هر دلیلی به استثنای معاملاتی که توسط کارگزار برای مشتری به اشتباه انجام شده است، به کارگزار بدهکار شود، مکلف خواهد بود فوراً نسبت به تسویه بدهی خود که از این محل ناشی می‌شود، اقدام نماید. چنانچه ظرف مدت ۲ روز کاری از تاریخ انجام معامله، مشتری نسبت به تسویه حساب اقدام ننماید، مکلف خواهد بود یک دهم درصد مبلغ بدهی به صورت روزانه را به عنوان وجه التزام به کارگزار بپردازد.

تبصره ۱: در صورت عدم پرداخت بدهی موضوع این ماده توسط مشتری ظرف مهلت 2 روز کاری، به موجب این قرارداد مشتری ضمن عقد خارج لازم کارگزار را وکیل و وصی پس از فوت خود قرار می‌دهد تا حسب مورد اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. در صورت قابل معامله بودن هر یک از اوراق بهادار خریداری شده به نام مشتری، کارگزار می‌تواند ظرف حداکثر پنج روز معاملاتی از زمان اتمام مهلت مندرج در صدر این تبصره، نسبت به فروش هر یک از اوراق مزبور به تشخیص خود معادل مجموع بدهی و وجه التزام تعیین شده، اقدام نماید.

۲. در صورتی که هیچ یک از اوراق بهادار خریداری شده موقتاً قابل معامله نباشد، کارگزار می‌تواند به تشخیص خود نسبت به فروش هر یک از اوراق بهادار متعلق به مشتری معادل مجموع بدهی و وجه التزام تعیین شده، ظرف مدت حداکثر پنج روز معاملاتی از زمان اتمام مهلت مندرج در صدر این تبصره، اقدام نماید.

۳. در صورتی که هیچ یک از اوراق بهادار متعلق به مشتری موقتاً قابل معامله نباشد، کارگزار می‌تواند ظرف مدت حداکثر پنج روز معاملاتی پس از فراهم شدن امکان معامله اوراق مذکور، نسبت به فروش آن اوراق معادل مجموع بدهی و وجه التزام تعیین شده، اقدام نماید.

تبصره ۲: در صورت اصلاح مقررات مربوط به تسویه معاملات، مواعید مقرر در این ماده و تبصره 1 آن نیز متناسب با مقرر مزبور اصلاح خواهد شد.

ماده ۱۲) وجوه ناشی از اجرای سفارش‌های فروش مشتری پس از کسر بدهی‌های ناشی از معاملات، به حساب مشتری نزد کارگزار منظور خواهد شد و در صورت درخواست مشتری، ظرف مدت یک روز کاری از تاریخ ارائه درخواست قابل استناد و با رعایت زمان تسویه با اتاق پایاپای، صرفاً به حساب معرفی شده توسط مشتری واریز خواهد شد. تغییر در حساب بانکی مشتری منوط به اعلام حساب بانکی جدید از طریق تکمیل فرم‌های مربوطه در کارگزاری خواهد بود.

تبصره: در صورتی که سفارش راجع به فروش اوراق بهاداری باشد که توسط کارگزار دیگری برای مشتری خریداری شده است، کارگزار می‌تواند در صورت اعلام بدهکار بودن مشتری توسط سایر شرکت‌های کارگزاری از پرداخت وجه حاصل از فروش به مشتری تا تعیین تکلیف نهایی موضوع خودداری نماید.

ماده ۱۳) در صورتی که کارگزار اشتهاً معامله‌ای را به نام مشتری انجام داده باشد، مجاز است اقدامات لازم را به منظور رفع و اصلاح اشتباه انجام دهد و در صورتی که برای رفع یا اصلاح اشتباه، انجام معامله یا معاملات دیگری به نام مشتری ضرورت داشته باشد، مشتری ضمن عقد خارج لازم کارگزار را وکیل و وصی پس از فوت خود قرار می‌دهد تا نسبت به انجام معاملات مذکور از طرف مشتری اقدام نماید.

در هر حال مسئولیت اشتباهات یاد شده و معاملاتی که کارگزار برای اصلاح آن‌ها انجام می‌دهد به عهده کارگزار است و در صورتی که از این امر خسارتی متوجه مشتری گردد، کارگزار باید بلافاصله و بدون نیاز به مطالبه جبران خسارت از طرف مشتری، خسارت وارده به مشتری را به طریق مقتضی جبران نماید.

ماده ۱۴ مشتری و کارگزار ضمن عقد خارج لازم صرفاً در خصوص موارد ذیل حق اقامه دعوا علیه یکدیگر را پس از گذشت ۲ سال از مواعید مذکور در هر مورد به کلی از خود سلب و ساقط می‌نمایند و سپری شدن مدت‌های مورد اشاره در این ماده به منزله صلح بلاعوض تمامی دعاوی احتمالی طرفین علیه یکدیگر در خصوص موارد ذیل است:

۱- هرگونه ادعا در مورد معامله‌ای که کارگزار به نام مشتری انجام داده و اطلاعات آن را در گزارش گردش حساب مشتری بر روی سایت اینترنتی خود در دسترس مشتری قرار داده است، پس از گذشت ۲ سال از تاریخ ارائه اطلاعات یادشده.

۲- هرگونه ادعا در خصوص سفارش‌های ارائه شده توسط مشتری به کارگزار، پس از گذشت ۲ سال از تاریخ ارائه سفارش.

۳- هرگونه ادعا در خصوص واریز یا نقل و انتقال وجوه بین مشتری و کارگزار، پس از گذشت ۲ سال از تاریخ واریز یا نقل و انتقال وجوه.

ماده ۱۵ در صورتی که به دلیل قطعی، کندی یا بروز اختلال در هر یک از سامانه‌هایی که کارگزار در اختیار مشتری قرار می‌دهد یا هر یک از سامانه‌هایی که کارگزار برای انجام معامله یا ثبت و ارسال سفارش از آنها استفاده می‌کند؛ سفارش یا سفارش‌های ارائه شده توسط مشتری قابل اجرا نباشد و این امر منجر به ورود خسارت به مشتری شود، کارگزار هیچ‌گونه مسئولیتی جهت جبران خسارت وارده به مشتری نخواهد داشت.

ماده ۱۶ هرگاه اجرای تمام یا بخشی از این قرارداد به واسطه عامل خارجی غیرقابل رفع و غیرقابل پیش‌بینی (فورس ماژور)، غیرممکن شود یا به تأخیر افتد، مادام که شرایط مزبور برطرف نشده طرفی که در این وضعیت قرار گرفته است مسئول جبران خسارات ناشی از عدم اجرا یا تأخیر در اجرای مفاد قرارداد نیست.

تبصره: مشتری نمی‌تواند به استناد بروز عامل خارجی غیرقابل رفع و غیرقابل پیش‌بینی، از پرداخت بدهی خودداری نماید و در هر حال موظف به پرداخت بدهی خود ظرف موعد مقرر در ماده ۹ است.

ماده ۱۷ در صورت بروز اختلاف در تفسیر یا اجرای مفاد این قرارداد، موضوع توسط هیأت سه نفره داوری که توسط هیئت‌مدیره کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار انتخاب می‌شوند مورد بررسی و اتخاذ تصمیم قرار خواهد گرفت. رأی صادره از سوی داوران قطعی و برای طرفین قرارداد لازم‌الاجرا خواهد بود.